

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/10/2022
Identifikačné číslo spisu:	7217223121
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7217223121.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Igora Belka, v spore žalobkyne Rovex Reality Záhorie s.r.o., so sídlom v Partizánskom, Generála Svobodu 853/29, IČO: 50 346 792, zastúpenej advokátom JUDr. Matejom Valjentom, so sídlom v Partizánskom, Jesenského 232, proti žalovanému D. D., bytom v J., X. XXXX/X, zastúpenému advokátom JUDr. Rastislavom Lenartom, so sídlom v Košiciach, Pollova 32, o zaplatenie 3 500 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 20C/53/2017, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 29. apríla 2021 sp. zn. 2Co/84/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 05. marca 2019 č. k. 20C/53/2017 - 89 vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 3 500 € s 5% ročným úrokom z omeškania od 12. decembra 2016 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. žalobkyni priznal náhradu trov konania v celom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 774, § 775, § 776, § 777 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie uviedol, že povinnosť žalovaného na zaplatenie sumy 3 500 € vyplýva z dohody o úhrade rezervačnej zálohy a zo zmluvy o rezervácii nehnuteľnosti a s ňou spojenými službami súvisiacimi s kúpou nehnuteľnosti. Súd uviedol, že zo zmluvy o rezervácii nehnuteľností uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 11. novembra 2016 vyplýva, že žalobkyňa ako sprostredkovateľ a žalovaný ako záujemca potvrdili, že medzi sebou dohodli vzájomné práva a povinnosti, ktoré sú v zmluve uvedené. Išlo pritom o nehnuteľnosť - rodinný dom v obci V. na H. B. č. XXX, zapísaný na LV č. XXXX, kat. územie V., parcela č. XXX, XXX, XXX/X, kat. územie V., pričom kúpna cena bola určená sumou 99 000 € a rezervačná záloha vo výške 3 500 €, ktorá sa mala zaplatiť na účet sprostredkovateľa, najneskôr do 11. novembra 2016. Zmluva bola uzavretá na dobu určitú, t. j. na dobu 2 mesiacov. Sprostredkovateľ sa v zmluve zaviazal vykonávať činnosti smerujúce k uzatvoreniu kúpnej zmluvy

ohľadne predmetných nehnuteľností, na základe ktorej vlastník nehnuteľnosti predá nehnuteľnosť záujemcovi a zaviazal sa zároveň, že po dobu rezervácie neuzavrie rezervačnú zmluvu s treťou osobou, zoznámi vlastníka so záujmom zájemcu o kúpu nehnuteľnosti a vykoná ďalšie úkony potrebné pri kúpe tejto nehnuteľnosti. Zájemca - žalovaný sa zaviazal zložiť rezervačnú zálohu vo výške 3 500 €. V danom prípade tiež bola dohodnutá aj druhá náležitosť v zmluve o sprostredkovaní a to odmena za sprostredkovanie. Po preskúmaní predmetnej zmluvy dospel súd prvej inštancie k záveru, že zmluva je súladná s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú sprostredkovateľskú zmluvu a nevzhliadol žiaden dôvod pre vyslovenie jej neplatnosti. Namietaná skutočnosť, že nehnuteľnosť nebola špecifikovaná výmerou parciel, nerobí túto zmluvu neplatnou, nakoľko na obsah takejto zmluvy nie sú kladené také prísne formálne a obsahové nároky týkajúce sa špecifikácie nehnuteľnosti, ako je to napr. pri kúpnych zmluvách. Nehnuteľnosť teda bola jasne špecifikovaná a nezameniteľná. Čo sa týka dohody o úhrade rezervačnej zálohy, aj túto uzatvorila žalobkyňa výlučne so žalovaným. V tejto dohode o úhrade rezervačnej zálohy bolo dohodnuté, že zájemca sa zaväzuje v lehote uvedenej v zmluve uzatvoriť s vlastníkom nehnuteľnosti kúpnu zmluvu za kúpnu cenu 99 000 € a súčasne sa zaviazal zaplatiť v prospech bankového účtu sprostredkovateľa rezervačnú zálohu v sume 3 500 €. Keďže tak rezervačná zmluva, ako aj zmluva o rezervácii nehnuteľností a s ňou spojenými poskytovanými službami súvisiacimi s kúpou nehnuteľností, bola uzatvorená len medzi žalobkyňou a žalovaným, jednoznačne je žalovaný pasívne vecne legitimovaný v tomto spore. Dňa 21. novembra 2016 bola medzi vlastníkom nehnuteľností S. K. ako budúcim predávajúcim a žalovaným a pani V. Q. ako budúcimi kupujúcimi uzavretá zmluva o budúcej kúpnej zmluve a dňa 28. novembra 2016 došlo aj k reálnemu odovzdaniu predmetných nehnuteľností žalovanému spolu s V.L. Q., ktorí ju aj reálne užívali až do júna 2017 bez toho, aby vlastníkov nehnuteľností platili nájomné alebo zálohové platby spojené s užívaním nehnuteľností. Žalovaný v lehote do 11. januára 2017 neuzatvoril s vlastníkom nehnuteľností kúpnu zmluvu, a to aj napriek písomnej výzve a svoj krok neodôvodnil žalobkyni ako sprostredkovateľovi, neoznámil dôvod prečo nepristúpil k uzatvoreniu kúpnej zmluvy a toto neoznámil ani vlastníkom nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na článok III. zmluvy o rezervácii nehnuteľností, podľa ktorého v prípade, že nedôjde do uplynutia doby rezervácie k uzavretiu kúpnej zmluvy z dôvodu na strane zájemcu alebo zájemca nezloží, či neprevedie do uplynutia doby rezervácie zostávajúcu časť kúpnej ceny alebo písomne vypovedá rezervačnú zmluvu pred ukončením doby rezervácie, prináleží sprostredkovateľovi zmluvná pokuta vo výške rezervačnej zálohy, pričom sprostredkovateľ je oprávnený započítať vyššie uvedenú zmluvnú pokutu so zloženou rezervačnou zálohou, v rovnakom prípade má nárok na zmluvnú pokutu aj poskytovateľ služieb. Ani uvedenú dohodu súd neposúdil ako neplatnú z dôvodu neuvedenia výmery parciel. Súd ďalšiu obranu žalovaného prednesenú na pojednávaní vyhodnotil ako právne irelevantnú. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Proti uvedenému rozhodnutiu podal odvolanie žalovaný.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 29. apríla 2021 sp. zn. 2Co 84/2020 vo výroku I. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP) ako vecne správny. Vo výroku II. priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody nie sú naplnené. Žalovaný v odvolaní vôbec neuviedol konkrétne okolnosti odvolacích dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. c/, e/, g/ CSP. Čo sa týka ostatných dôvodov, odvolacím súdom nebol zistený nedostatok podmienok konania ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nebolo zistené, že by na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie alebo použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, náležite zistil skutkový stav a vykonané dôkazy hodnotil v súlade so zákonom a z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých založil aj svoje rozhodnutie, zo zisteného stavu vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd mal za to, že rozsudok súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnený a spĺňa kritériá riadneho odôvodnenia podľa § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, skonštatoval správnosť jeho dôvodov. Odvolací súd sa taktiež vysporiadal s odvolacími námietkami, pričom uviedol, že odvolacie námietky odvolateľa boli už predmetom posudzovania súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi dôsledne vysporiadal pri rozhodovaní vo veci samej. Odvolací súd v súlade s právnym názorom

súdu prvej inštancie konštatoval, že spor bol prejednaný s aktívne i pasívne legitimovanými sporovými stranami. Nárok žalobkyne bol uplatnený na základe zmlúv uzavretých medzi žalobkyňou ako sprostredkovateľom a žalovaným ako záujemcom, tento vzťah hmotnoprávne určuje okruh sporových strán. Dokonca došlo k uzavretiu zmluvy o budúcej zmluve medzi vlastníkom nehnuteľnosti a žalovaným ako budúcim kupujúcim, pričom je právne irelevantné, že túto zmluvu už uzavrela ako spolu kupujúca aj ďalšia osoba. Nebolo preto ani potrebné žiadne ďalšie splnomocnenie vlastníka nehnuteľnosti na uplatnenie nároku žalobkyne na súde. V súvislosti s námietkou žalovaného týkajúcej sa nepresne špecifikovanej nehnuteľnosti, odvolací súd odkázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, keď vytýkané chýbajúce údaje nespôsobujú neplatnosť rezervačnej zmluvy a dohody o zložení rezervačnej zálohy. Odvolací súd zároveň dospel k záveru, že výrok napadnutého rozsudku v časti úroku z omeškania je dostatočne presný, pretože priznaný úrok podľa logického i gramatického výkladu je jednoznačne zo sumy 3 500 € („sumu 3 500 € s 5% ročným úrokom z omeškania“). Odvolací súd zároveň vytýkané nedostatky označenia priezviska advokáta a jeho sídla - ulice v rozhodnutí súdu prvej inštancie považoval za zrejme nesprávnosti, ktoré súd prvej inštancie môže kedykoľvek napraviť opravným uznesením. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 a 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“). Dovolateľ uviedol, že dovolanie podáva „s poukazom a v zmysle § 420 písm. b/, c/, f/ CSP ako aj s poukazom a v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/, c/ CSP.“ Dovolateľ v podanom dovolaní namietal, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti v podanom dovolaní namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené, je nepreskúmateľné, pričom odvolací súd sa podrobne nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami. Namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s otázkou legitimácie žalobkyne konať a byť aktívne vecne legitimovaným subjektom. Odvolací súd sa podľa názoru dovolateľa zároveň nevysporiadal s otázkou absolútnej neplatnosti právnych úkonov v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Taktiež namietal, že odvolací súd nedostatočne zistil skutkový stav, pričom podľa jeho názoru mal odvolací súd doplniť dokazovanie vyžiadaním si potrebných dokumentov. Dovolateľ žiadal, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dovolateľ zároveň podal návrh na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

4. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhovala, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalovaný, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté, zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

7.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

8. 1. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Hoci dovolateľ formálne označil, že prípustnosť dovolania vyvodzuje na základe ustanovení § 420 písm. b/, c/ a f/ CSP, z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP), tvrdení a formulácií zvolených dovolateľom vyplýva, že dovolateľ vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovaného, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

12. Dovolateľ namietal, že procesným postupom súdov nižšej inštancie došlo k zásahu do jeho práva na spravodlivý súdny proces. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Žalovaný v súvislosti s vadou § 420 písm. f/ CSP vytýkal nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, pričom odvolací súd sa podľa jeho názoru podrobne nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami. Žalovaný namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s otázkou legitimácie žalobkyne konať a byť aktívne vecne legitimovaným subjektom, ako aj otázkou absolútnej neplatnosti právnych úkonov v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

14. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami

sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. García Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

15. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESĽP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu/ účastníka mimosporového konania na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu/ účastníka konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu/ účastníka konania. Porušením uvedeného práva strany sporu/ účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu/ účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

16. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Odvolací súd konštatoval správnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v podstatných bodoch naň odkázal (§ 387 ods. 2 CSP). Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami (viď body 14. a nasl. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu). Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Dovoláním napádaný rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd podrobne zdôvodnil, prečo potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 3 500 € s príslušenstvom.

16.1. Odvolací súd k odvolacím námietkam žalovaného uviedol, že námietky odvolateľa boli predmetom posudzovania súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi dôsledne vysporiadal pri rozhodovaní vo veci samej, a na ktoré odvolací súd odkázal. Odvolací súd zdôvodnil, prečo považoval strany sporu za aktívne a pasívne legitimované (viď bod 16 odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu), ako aj, že žalovaným vytýkané chýbajúce údaje v rezervačnej zmluve a v dohode o zložení rezervačnej zálohy nespôsobujú neplatnosť právneho úkonu (viď bod 17. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu).

16.2. Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Žalovaný preto neopodstatnene namieta existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

17. Dovolateľ ďalej v zmysle dovolacieho dôvodu § 420 písm. f/ CSP namieta nedostatočne zistený skutkový stav s tým, že odvolací súd mal vo veci doplniť dokazovanie.

18. Dovolací súd uvádza, že dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je paušálne tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Súlad tohto právneho názoru s Ústavou

Slovenskej republiky posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017 a nedospel k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

19. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu, sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (tu porovnaj aj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

20. K námietke dovolateľa, že odvolací súd mal v danej veci doplniť dokazovanie, treba dodať, že podľa § 384 ods. 2 a 3 CSP odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich napriek návrhu strany nevykonal súd prvej inštancie, a tiež za podmienok podľa § 366 CSP (a/ ak sa týkajú procesných podmienok, b/ ak sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c/ ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, d/ ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie). O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje výhradne odvolací súd. V danom spore existenciu podmienok pre doplnenie dokazovania odvolací súd nezistil (§ 384 ods. 2, 3 CSP). Neopodstatnená je preto aj v tejto súvislosti námietka žalovaného, že postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

21. Pokiaľ žalovaný zároveň v súvislosti s vadou § 420 písm. f/ CSP mienil namietat' nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižšej inštancie v otázke vecnej legitímácie strán sporu ako aj v otázke neplatnosti právnych úkonov, dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

22. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto dovolanie v tejto časti ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

23. Žalovaný ďalej namietal, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pričom prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP, avšak bez bližšej konkretizácie a vymedzenia uplatnených dovolacích dôvodov. K tomuto uplatnenému dovolaciemu dôvodu dovolací súd uvádza nasledovné:

24. Dovolací súd v tejto časti poukazuje na body 8., 8.1. a 9. odôvodnenia tohto rozhodnutia.

25. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť, len ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania). Aj právna úprava dovolacieho

konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

26. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach; ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, s. 1382). Pokiaľ v dovolaní absentuje vyššie uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

27. Pokiaľ dovolateľ zastáva názor, že jeho dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, musí to v dovolaní nielen tvrdiť, ale musí aj vymedziť právnu otázku relevantnú podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. V prípade, ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP, je okrem vymedzenia relevantnej právnej otázky tiež povinný uviesť, ako je dovolacím súdom rozhodovaná a doložiť konkrétne označené rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých sa odvolací súd pri jej posudzovaní buď odklonil, alebo označiť rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých táto otázka bola riešená odlišne, pretože ešte nedošlo k ustáleniu rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

28. Z obsahu dovolania žalovaného odôvodneného dovolacími dôvodmi v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP je zrejmé, že žalovaný (zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom) uviedol len všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jeho názoru došlo v konaní pred odvolacím súdom, avšak nekonkretizoval vôbec právnu otázku, na riešení ktorej podľa jeho názoru odvolací súd založil svoje nesprávne rozhodnutie, ani nevysvetlil potrebu, aby dovolací súd takúto otázku vyriešil. Dovolateľ neoznačil žiadne konkrétne rozhodnutia, stanoviská, judikáty najvyššieho súdu (ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu), z ktorých by vyplýval záver, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), ani že predmetná právna otázka je rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). Dovolateľ polemizoval so závermi odvolacieho súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobkyne s poukazom na neúplne zistenie skutkového stavu, proces dokazovania, ako aj otázky absolútnej neplatnosti právnych úkonov, pričom ale žiadnu konkrétnu právnu otázku v dovolaní nevymedzil. Dovolateľ tak v dovolaní vyjadril len svoj nesúhlas s právnym posúdením a postupom odvolacieho súdu, takýto nesúhlas však sám o sebe nie je spôsobilý založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Rovnako tiež odôvodnenie dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci spočívajúcim v spochybňovaní správnosti a úplnosti skutkových zistení, procese dokazovania a vyhodnotenia dôkazov súdom nepredstavuje vymedzenie podstatnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

29. Rozhodovacia prax dovolacieho súdu sa ustálila v závere, že samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP.

30. Keďže dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, dovolací súd dovolanie žalovaného v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

31. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého

rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (viď sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020, 9Cdo/107/2020, 9Cdo/209/2020).

33. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

34. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.